

Ina te Kolstee - Muziekkabouters in Pianoland

Van de hand van Ina te Kolstee verscheen in 2006 de methode *Muziekkabouters in Pianoland*, een lesmethode voor het eerste leerjaar, bedoeld voor beginners van 5 en 6 jaar. De methode is ontstaan vanuit de behoefte een aantal aspecten van het muziek maken te combineren in één methode, te weten: bewegen op muziek, luisteren naar muziek, liedjes zingen en spelen en op speelse wijze een basis leggen voor de techniek. De methode bestaat uit een leerlingenboek en een lesmap voor de docent, met daarin een lesplan, knipbladen en evaluatiebladen. Het lesplan biedt een compleet overzicht van 36 lessen, waarin de genoemde lesonderdelen uitgelegd en uitgewerkt worden. Daarnaast wordt gewerkt met een boekje van Klaus Runze: *Zwei Hände-Zwölf Tasten* (Schott ed. 6100), diverse ritme-instrumentjes en cd's met muziekverhalen.

De leerlingen maken kennis met de eerste beginselen van het muziek maken aan de hand van diverse muziekkabouters. Elke kabouter vertegenwoordigt een van de notenwaarden, wat ruimte biedt voor bewegingsspelletjes en elementaire

ritmische vorming. De leerlingen lopen als een van de kabouters, zoeken de juiste kabouter bij een door de docent te klappen ritme (een voorloper van het latere ritmisch dictee) en spelen de stukjes in het tempo van een van de kabouters. Gaandeweg raken ze vertrouwd met de notatie van de diverse notenwaarden. Elke les wordt een nieuw liedje aangeleerd, aanvankelijk op de zwarte toetsen (direct vanaf het begin met twee handen), later op de witte toetsen. Ook clusters komen hierbij aan bod. De melodie wordt de ene keer verdeeld over de beide handen, de andere keer speelt de linkerhand een kwintbegeleiding. In dit eerste leerjaar maakt de leerling kennis met de notenwaarden en rusten, de sleutels, de letters van het muzikalfabet, liedjes in diverse toonsoorten, de begrippen *piano* en *forte*, hoog en laag, majeur en mineur en de eerste beginselen van de pianotechniek.

Voor de speelstukjes wordt gebruikt gemaakt van bestaande kinderliedjes, eenvoudige stukjes van de hand van Te Kolstee en bestaande speelstukjes, o.a. uit *Speel je mee* van Geertje Nooitgedagt. Belangrijke thema's als de seizoenen en feestdagen komen daarin uitgebreid aan bod. Voor de ontwikkeling van de techniek wordt gebruik gemaakt van *Zwei Hände-Zwölf Tasten*: Te Kolstee bouwt in elke les een techniekopdracht in en verwijst daarvoor naar dit boek, maar laat de docent vrij in de keuze dit in de les al dan niet te gebruiken. Elke les wordt afgesloten met een luisteropdracht.

De leerlingenmap telt 46 vrolijk geïllustreerde pagina's met liedjes en werkbladen voor de luisteropdrachten. De toegevoegde waarde van deze methode bevindt zich mijns inziens vooral in de docentenhandleiding met daarin een toelichting op de methode, een lesplan voor 36 lessen en 12 kartonnen knipbladen met sleutels, noten- en kabouterkaarten en evaluatiebladen. Te Kolstee laat hierin zien hoe op creatieve wijze elementaire zaken als bewegen, luisteren, zingen en leren in een les aan deze leeftijdsgroep aangeboden kunnen worden. Dit alles wordt uitgebreid beschreven en voorzien van suggesties voor het integreren van luisteropdrachten, spelletjes en techniek in de pianoles aan kleuters. Na dit eerste jaar kan moeiteloos worden overgestapt op de gebruikelijke lesmethoden. *Mirjam IJsseldijk*